

Dosarul nr. Ireab-24/2022
1-22156698-01-Ireab-27102022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

24 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena, Diaconu Iurie, Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie

judecând, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Dimitraș Marcel, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei norodnice a raionului Edineț din 10 decembrie 1986, în cauza penală privindu-l pe

Nemeț Igor xxxxx.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei norodnice a raionului Edineț din 10 decembrie 1986, Nemeț Igor a fost condamnat în baza art. 77 alin (1) Cod penal al RSSM (red. a. 1961) la 3 ani privațiune de libertate cu executare în colonie de corectare prin muncă cu regim comun.

2. Potrivit sentinței, Nemeț Igor, a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind recunoscut apt de serviciul în forțele armate ale URSS, de către comisia medicală pe lângă Comisariatul raional militar Edineț, în luna octombrie 1986, în comisariatul militar raional Edineț, a refuzat demonstrativ să recepționeze citația cu privire la încadrarea în serviciul militar activ al Armatei Sovietice și nu s-a prezentat la data de 28 octombrie 1986, eschivându-se intenționat de la înrolarea în serviciul militar activ în rândurile Armatei Sovietice, adică a comis infracțiunea prevăzută de art. 77 alin. (1) Cod penal al RSSM (red. a. 1961).

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Nemet Igor și-a recunoscut pe deplin vinovăția și a declarat că, de către comisia medicală pe lângă Comisariatul raional militar Edineț a fost considerat apt pentru serviciul militar în octombrie 1986, a primit personal citația de a se prezenta la Centrul de recrutare al Comisariatului raional, însă, la data fixată (28 octombrie 1986) nu s-a prezentat or, chiar în momentul recepționării citației le-a explicat persoanelor responsabile că refuză înrolarea în serviciul militar

din motive religioase pentru că împărtășește credința „martorilor Iehova”, care nu-i permite să țină în mâini arme.

În instanța de judecată martorii Cosarciuc V.P., Cartofleanu S.M și Zavadscaia V.F. au susținut declarațiile inculpatului Nemeț Igor.

Martorul Nemeț Z.P. a declarat, că inculpatul este feciorul ei și că el procedează corect în cazul refuzului de înrolare în serviciul militar activ în rândurile Armatei Sovietice.

Mărturii analogice a depus și tatăl inculpatului Nemeț M.A.

Sentița de condamnare în privința inculpatului a fost adoptată fără a se ține cont de declarațiile acestuia precum și de declarațiile martorilor audiați în instanța de judecată, urmând a fi casată din următoarele considerente.

3. Adjunctul Procurorului General, Dimitraș Marcel, a declarat recurs în anulare, prin care, invocând temeiul prevăzut de art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Judecătoreiei norodnice a raionului Edineț din 10 decembrie 1986, în privința lui Nemeț Igor, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

3.1 În argumentarea recursului în anulare recurentul indică că:

- în privința inculpatului Nemet Igor au fost încălcate și drepturile stipulate în art.18 din Declarația Universală a drepturilor omului, potrivit căruia „orice persoană are dreptul la libertatea gândirii, a conștiinței și a religiei”, garantate de art.9 din Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, prin urmare, nu putea fi acuzat și condamnat;

- de către instanța de judecată, în privința inculpatului, a fost încălcat și art.4 Protocolul nr.7 al CEDO, care prevede dreptul de a nu fi judecat și pedepsit de două ori, pentru una și aceeași faptă, or față de acesta au fost aplicate două pedepse principale - privațiune de libertate și obligarea îndeplinirii unor munci fizice în lagăr de corectare prin muncă;

- sentița de condamnare în privința lui Nemet Igor este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

4. *Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.*

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjunctii lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Articolul 6 alin.(1) pct.44) Cod de procedură penală, stipulează că prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Potrivit prevederilor art. 3 lit. a) al Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, în vigoare de la 30 septembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul lor de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunilor politice pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate pentru „eschivare din motive religioase, de la înrolare în rândurile armatei roșii”.

Din materialele cauzei rezultă că, hotărârea de condamnare a lui Nemeț Igor, este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece acesta a fost condamnat pentru eschivare din motive religioase, de la înrolare în rândurile armatei roșii, fapte ce cad sub incidența art. 3 lit.g) din Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, în vigoare de la 30 septembrie 1992.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 3 lit. g) din Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, Nemeț Igor urmează a fi reabilitat.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile de condamnare a lui Nemeț Igor pentru eschivare din motive religioase, de la înrolare în rândurile armatei roșii, ca fiind afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece inculpatului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

Reieșind din cele menționate și potrivit prevederilor art. 435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța de recurs găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească de condamnare în privința lui Nemeț Igor, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în baza art. 391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și reabilitarea lui.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, recursul în anulare este întemeiat și urmează a fi admis.

5. În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. b), art.453 alin.(1), art. 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Dimitraș Marcel, casează sentința Judecătoriei norodnice a raionului Edineț din 10 decembrie 1986, în privința lui *Nemeț Igor xxxxx*, condamnat în baza art. 77 alin. (1) Cod penal al RSSM (red. a. 1961), cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **23 februarie 2023**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Diaconu Iurie

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie